

Bruxelles, 9. travnja 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0230(COD)

14153/20
ADD 1

JEUN 137
EDUC 452
EMPL 572
SOC 820
SPORT 52
COHAFA 78
PROCIV 102
COMPET 643
ECOFIN 1165
CADREFIN 463
CODEC 1373

NACRT OBRAZLOŽENJA VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi programa Europske
snage solidarnosti i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1475 i
Uredbe (EU) br. 375/2014
– nacrt obrazloženja Vijeća

I. UVOD

1. Komisija je 11. lipnja 2018. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa Europske snage solidarnosti i o stavljanju izvan snage [Uredbe o Europskim snagama solidarnosti] i Uredbe (EU) br. 375/2014¹.
2. Europski parlament donio je stajalište u prvom čitanju 12. ožujka 2019.²
3. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje 17. listopada 2018.³ Europski odbor regija donio je mišljenje na sastanku održanom 5. i 6. prosinca 2018.⁴
4. Vijeće je na sastanku 26. studenoga 2018. postiglo dogovor o djelomičnom općem pristupu⁵ u vezi s prijedlogom Komisije kojim se predsjedništvu daje mandat za nastavak pregovora s Europskim parlamentom. Tijekom pregovaračkog postupka održana su četiri trijaloga i brojni sastanci na tehničkoj razini, a privremeni opći dogovor konačno je postignut na posljednjem trijalogu 11. prosinca 2020.
5. Odbor stalnih predstavnika 18. prosinca 2020. potvrdio je konačni kompromisni tekst koji je proizišao na temelju spomenutih trijaloga⁶. Tekst je naknadno proslijeđen Europskom parlamentu.

¹ Dok. 9993/1/18 REV 1 + ADD 1-5.

² SL C 23, 21.1.2021., str. 218–251.

³ EESC-2018-04028-AC.

⁴ Dok. 5321/19.

⁵ Dok. 14787/18.

⁶ Dok. 13847/20.

6. Odbor CULT Europskog parlamenta 11. siječnja 2021. jednoglasno je podržao konačni kompromisni tekst⁷.

II. CILJ

7. Opći je cilj programa Europske snage solidarnosti (Program) za razdoblje 2021. – 2027. povećati sudjelovanje mladih i organizacija u pristupačnim i visokokvalitetnim aktivnostima u području solidarnosti, ponajprije u volontiranju, kao sredstvu za jačanje kohezije, solidarnosti, demokracije, europskog identiteta i aktivnoga građanstva u Uniji i inozemstvu, kao i raditi na rješavanju društvenih i humanitarnih izazova na terenu, s posebnim naglaskom na promicanju održivog razvoja, socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti.
8. Programom se uspostavljaju dva potprograma za sudjelovanje mladih: jedan za aktivnosti u području solidarnosti i jedan za aktivnosti povezane s humanitarnom pomoći (Europsko volontersko tijelo za humanitarnu pomoć). Djelovanja koja se podupiru Programom za oba potprograma obuhvaćaju volontiranje, projekte u području solidarnosti, aktivnosti umrežavanja te mjere u pogledu kvalitete i potpore.
9. Programom se podupiru aktivnosti u području solidarnosti u kojima se jasno očituje europska dodana vrijednost, primjerice zbog njihova transnacionalnog karaktera; njihove sposobnosti da nadopune druge programe i politike na svim razinama; njihove europske dimenzije u pogledu tema, ciljeva, pristupa, očekivanih ishoda i drugih aspekata; njihova pristupa uključivanju mladih iz različitih sredina ili njihova doprinosa djelotvornoj upotrebi alata Unije za transparentnost i priznavanje.

⁷<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/217229/CULT%20Voting%20session%2011%20January%202021%20Results.pdf>

I. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

10. Stajalište Vijeća u prvom čitanju uključuje gotovo sve izmjene prijedloga Komisije o kojima je Vijeće postiglo dogovor u svojem djelomičnom općem pristupu od 26. studenoga 2018., a posebno sljedeće:
- zahtjev da sudionici zakonito borave u zemlji sudionici;
 - definiciju portala Europskih snaga solidarnosti;
 - mogućnost iskorištavanja najviše 20 % proračuna za volonterske aktivnosti unutar zemlje;
 - preispitivanje u sredini programskog razdoblja koje Komisija treba dostaviti do 31. prosinca 2024.;
 - dodavanje klauzule o mjerama predostrožnosti i korektivnim mjerama za zaštitu interesa Unije, u skladu s Financijskom uredbom, i
 - niz izmjena uvodnih izjava.
11. Stajalište Vijeća u prvom čitanju sadrži i sljedeće ključne elemente o kojima su suzakonodavci postigli dogovor u okviru trijaloga:

Glavna pitanja

12. Europski parlament izrazio je zabrinutost u pogledu upravljanja Programom i ograničene uloge Parlamenta u donošenju odluka, u slučaju da se tijekom programskog razdoblja budu uvodile nove inicijative. Suzakonodavci su se složili da će dodati novu uvodnu izjavu u kojoj se jasno navodi da se djelovanja ili inicijative koje se ne podupiru ovom Uredbom ne mogu uključiti u program rada.
13. Financijska omotnica o kojoj su suzakonodavci postigli dogovor odgovara iznosu koji je Europsko vijeće utvrdilo u kontekstu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027., odnosno iznosi 1009 milijuna EUR. Taj iznos podrazumijeva okvirno smanjenje proračuna od 20 % u odnosu na izvorni prijedlog Komisije od 1260 milijuna EUR.
14. Što se tiče područja primjene i raščlambe proračuna Programa, dogovoreno je brisanje potprograma za pripravnništvo i zaposlenje iz Programa te dodavanje odgovarajućeg proračuna (8 %) u potprogram za solidarnost, kojem će slijedom toga biti dodijeljeno 94 % proračuna. Preostalih 6 % proračuna dodijelit će se potprogramu za humanitarnu pomoć.
15. Iako je program Europske snage solidarnosti u osnovi program namijenjen uključivanju, dodan je novi članak o uključivanju mladih s manje mogućnosti te niz drugih odredaba kojima se jača uključivost Programa, kako bi se naglasio taj aspekt.

16. Pitanje osiguranja, pokrivenosti i zahtjeva u vezi sa sigurnosnom provjerom također je bilo jedno od važnih pitanja tijekom pregovora suzakonodavaca. Kao rezultat pregovora, a djelomično i s obzirom na iskustva stečena na temelju pandemije bolesti COVID-19 i njezina utjecaja na volontere Europskih snaga solidarnosti, u različite dijelove teksta uveden je niz odredaba kojima se poboljšava osiguranje i pokrivenost sudionika, kao i sigurnosne provjere za zaštitu ranjivih osoba kao što su djeca.
17. Što se tiče dobne granice za volontere u području humanitarne pomoći, u tekstu se zadržava opće pravilo dobne granice od 18 do 30 godina za sve volontere, ali se dodaje posebno odstupanje za volontere u području humanitarne pomoći (gornja dobna granica do 35 godina). Poboljšane su odredbe koje se odnose naiskusne trenere, mentore i stručnjake.
18. Europski parlament predložio je opsežne amandmane i dodatne prijedloge u vezi s tekstom o potprogramu za humanitarnu pomoć, a suzakonodavci su se složili da će prihvatiti neke od njih, imajući na umu da, neovisno o njegovim posebnostima, potprogram za humanitarnu pomoć čini samo 6 % Programa. Konačni kompromis o odredbama Programa u vezi s humanitarnom pomoći u tom je pogledu uravnotežen, a osim proširene dobne granice suzakonodavci su se dogovorili da će u tekst uključiti glavna načela humanitarne pomoći i pojačane zaštitne mjere primjenjive na volontiranje u svrhu potpore operacijama humanitarne pomoći.

Ostala pitanja

19. Iako je Komisija prvotno predložila ograničeni skup pokazatelja, Vijeće i Europski parlament dogovorili su se da će Prilog dopuniti detaljnijim pokazateljima.
20. Suzakonodavci su se složili da će poboljšati odredbe koje se odnose na organizacije sudionice, posebno u pogledu oznake kvalitete Europskih snaga solidarnosti.
21. Suzakonodavci su se također dogovorili da će poboljšati odredbe povezane s privremenom evaluacijom Programa i oznakom pečata izvrsnosti.
22. Nekoliko odredaba izmijenjeno je nakon horizontalnog pristupa Vijeća svim predmetima povezanim s VFO-om. To se posebno odnosi na dodavanje trajanja programa u članku 1. kako bi bio u skladu s vremenskim okvirom VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., odredbe o sudjelovanju trećih zemalja, odredbe o kumulativnom i alternativnom financiranju te odredbe o retroaktivnosti (program Europske snage solidarnosti 2021. – 2027. primjenjuje se od 1. siječnja 2021.).

III. ZAKLJUČAK

23. Stajalište Vijeća u prvom čitanju u potpunosti odražava cjelokupan kompromisni dogovor postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta, uz pomoć Komisije.
 24. Taj je kompromisni dogovor potvrđen pismom predsjednice odbora Europskog parlamenta CULT predsjedniku Odbora stalnih predstavnika 15. siječnja 2021. U tom pismu predsjednica odbora CULT navodi da će, ako Vijeće Parlamentu službeno dostavi svoje stajalište kako je dogovoreno, plenarnom sazivu Parlamenta preporučiti da se stajalište Vijeća u drugom čitanju Parlamenta prihvati bez izmjena, podložno pravno-jezičnoj provjeri.
-